

Dosarul nr. 2ra-322/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud. N. Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, V. Cotorobai, V. Buhnaci)

ÎNCHEIERE

26 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Ana-Maria Lupu, reprezentată de Anastasia Lupu

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice împotriva Anei-Maria Lupu cu privire la încasarea sumei suportate pentru studii cu finanțare bugetară și a cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, casată hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care a fost admisă parțial acțiunea

constată:

La 13 septembrie 2016, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei-Maria Lupu cu privire la încasarea sumei suportate pentru studii cu finanțare bugetară și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că la 4 august 2012 între Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice și Ana-Maria Lupu a fost încheiat contractul-tip nr. 10 privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii.

A menționat că prin contractul dat s-a convenit la organizarea/realizarea studiilor superioare și medii de specialitate la învățământul de zi din contul bugetului de stat, plasarea în câmpul muncii, conform repartizării ministerului în subordinea căruia este instituția respectivă de învățământ, a studentului

(elevului/tânărului specialist) care și-a făcut studiile cu finanțare din contul bugetului de stat, restituirea de către tânărul specialist a cheltuielilor de instruire, inclusiv a bursei acordate de stat, în cazul nerespectării condițiilor prezentului contract.

Potrivit ordinului nr. 72-B din 4 august 2012, Ana-Maria Lupu a fost înmatriculată la studii în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Deoarece Ana-Maria Lupu nu și-a onorat obligațiile contractuale și, în special, pentru că nu a îndeplinit planul de studii, la data de 24 decembrie 2013 prin ordinul nr. 34-B a fost exmatriculată.

La 26 februarie 2016 în adresa pârâtei a fost expediată o somație, prin care s-a solicitat achitarea în termen de 7 zile a sumei datorate, ce au fost investiți pentru instruirea acesteia pe parcursul frecventării studiilor în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, somație ce a fost recepționată la 1 martie 2016, însă lăsată fără răspuns.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 9 alin. (1), 512 alin. (1), 513 alin. (1), 572 alin. (2) Cod civil, art. 94 alin. (1), 96 alin. (1) și (1¹) CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, încasarea de la Ana-Maria Lupu în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice a sumei de 69 397,80 lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru studii cu finanțare bugetară în cadrul academiei și a cheltuielilor de judecată.

La 3 mai 2017, Ana-Maria Lupu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice, prin care a solicitat anularea ordinului de exmatriculare nr. 34-B din 24 decembrie 2013.

Prin încheierea din 13 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost respins demersul reprezentantului reclamantei cu privire la conexarea pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată depusă de Ana-Maria Lupu cu acțiunea depusă de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Prin încheierea din 7 septembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru a fost transmisă cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Ana-Maria Lupu împotriva Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice cu privire la anularea ordinului de exmatriculare, pentru examinarea posibilității conexării pretențiilor formulate în cererea de chemare în judecată depusă la Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani de către Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice împotriva Anei-Maria Lupu.

Prin încheierea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani au fost conexate cauzele civile depuse de Ana-Maria Lupu împotriva Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice și Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice împotriva Anei-Maria Lupu.

Prin încheierea din 18 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost admis renunțul Anei-Maria la acțiunea împotriva Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice privind anularea ordinului de exmatriculare a nr. 34-B din 24 decembrie 2013, cu încetarea procedurii pe cauza dată.

Prin hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Pentru a hotărî astfel, instanța de fond a constatat că prin clauza contractuală potrivit căreia studentul s-a obligat să restituie la bugetul de stat cheltuielile pentru instruirea sa în volumul calculat de instituția de învățământ, se încalcă dreptul la apărare a Anei-Maria Lupu, deoarece instituția de învățământ nu i-a prezentat la încheierea contractului un calcul al sumei care urmează a fi încasat în cazul exmatriculării din instituție.

Totodată, a reținut că rectorul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice a cunoscut despre faptul că Ana-Maria Lupu, după primul an de studii, va pleca la învățătură în altă instituție, în legătură cu ce contabilitatea Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice i-a comunicat că plata constituie suma de 16 000 de lei, apoi s-a majorat la suma de 26 000 de lei.

Prima instanță a considerat că suma de 69 397,80 de lei solicitată este neclară, nefiind indicată sursa de proveniență a calculelor.

La fel, a stabilit că în cadrul examinării cauzei nu au fost prezentate careva probe ce ar confirma faptul primirii de către Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a banilor din contul bugetului de stat.

La 17 ianuarie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe, iar la 8 noiembrie 2018 apel concretizat, prin care a solicitat încasarea de la Ana-Maria Lupu în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice sumei de 47 298,40 de lei cu titlu de cheltuieli suportate pentru studii cu finanțare bugetară în cadrul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice.

Prin decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, casată hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost parțial admisă, cu încasarea de la Ana-Maria Lupu în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice a cheltuielilor pentru studii cu finanțare bugetară în sumă de 22500 de lei și a cheltuielilor de judecată în legătură cu achitarea taxei de stat în prima instanță și în instanța de apel, proporțional pretențiilor admise în mărime de 1 312,32 de lei.

La 15 martie 2019, prin intermediul Oficiului Poștal, Academia de Muzică Teatru și Arte Plastice, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă a declarat recurs împotriva deciziei din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și transmiterea cauzei spre rejudecare în instanța de apel.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de către Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, casată decizia din 22 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și trimisă cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău.

Prin decizia din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, casată hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost parțial admisă, cu încasarea de la Ana-Maria Lupu în beneficiul Academiei de Muzică, Teatru și Arte Plastice a sumei de 47 298 de lei cu titlu de prejudiciu material și a sumei de 2 855 de lei cu titlu de cheltuieli de judecată.

În rest, acțiunea ce ține de restituirea taxei de stat a fost respinsă ca neîntemeiată.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că obligația asumată de către Ana-Maria Lupu privitor la realizarea în termen a programului educațional la specialitatea solicitată și de frecventare a orelor de curs nu a fost executată de către aceasta în modul corespunzător la locul și momentul stabilit, aspect care a dus la încălcarea prevederilor contractului-tip nr. 10 încheiat la 4 august 2012 privind realizarea studiilor în instituțiile de învățământ superior și mediu de specialitate (la zi) în grupele cu finanțare bugetară și plasarea tinerilor specialiști în câmpul muncii.

Instanța de apel a conchis că potrivit calculului concretizat privind restituirea cheltuielilor de instruire la bugetul de stat, anexat la materialele dosarului, toate calculele sunt motivate, descifrate, detaliate, confirmate cu planul de învățământ.

La 19 decembrie 2019 Ana-Maria Lupu, reprezentată prin procură de Anastasia Lupu, a declarat recurs împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, considerând-o că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept, precum și emisă cu constatarea eronată a circumstanțelor cauzei și cercetarea eronată a probelor anexate la materialele dosarului.

La 22 ianuarie 2020, în adresa intimă Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice și a reprezentantului acesteia, avocatul Viorel Chetrușcă a fost expediată copia cererii de recurs depusă de Ana-Maria Lupu, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f. d. 29 vol. II), fiind recepționată de către intimată și avocat la data de 24 ianuarie 2020 și 27 ianuarie 2020, ceea ce se atestă prin avizele de recepție anexate la actele cauzei (f. d. 30-31 vol. II).

La 10 februarie 2020 și 17 februarie 2020, Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice a depus referințe la recursul declarat de Ana-Maria Lupu, solicitând respingerea recursului ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 23 octombrie 2019, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire

(f. d. 16 vol. II), însă careva date care ar confirma recepționarea copiei deciziei de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului declarat de Ana-Maria Lupu, reprezentată prin procură de către Anastasia Lupu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. c) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare.

Din materialele dosarului rezultă că decizia din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice, reprezentată de avocatul Viorel Chetrușcă, casată hotărârea din 18 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău sediul Rîșcani și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost parțial admisă, a fost contestată cu recurs de către Ana-Maria Lupu, prin intermediul Anastasiei Lupu, în baza procurii din 15 noiembrie 2017 (f. d. 19-25 vol. II).

În conformitate cu art. 75 alin. (1) CPC, în proces civil, persoanele fizice își pot apăra interesele personal, prin avocat sau avocat stagiar.

Alineatul (1¹) al normei enunțate face excepție de la prevederile respective, prin acordarea dreptului persoanelor fizice de a fi reprezentate în instanța de judecată și de către soț/soție, părinți, copii, frați, surori, bunei, nepoți cu condiția ca aceștia să fie licențiați în drept și să fie împuterniciți printr-o procură autenticată notarial.

Astfel, raportând la caz prevederile legale menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că depunând cererea de recurs împotriva deciziei din 12 septembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău în interesele Anei-Maria Lupu, Anastasia Lupu a anexat doar procura din 15 noiembrie 2017, autenticată notarial, prin care se acordă împuterniciri din partea Anei-Maria Lupu, fără a fi anexate mandatul avocațial, după cum prevede art. 75 alin. (1) CPC, licența de drept, cât probe ce ar indica la relațiile de rudenie a acesteia cu Ana-Maria Lupu, în interesele căreia a fost depusă cererea de recurs, condiție prevăzută de art. 75 alin. (1¹) CPC.

Ca consecință, se constată că recursul depus de Anastasia Lupu în interesele Anei-Maria Lupu este contrar cerințelor art. 75 alin. (1) și (1¹) CPC.

Or, în cazul reprezentării legale, ține de obligația reprezentantului de a demonstra calitatea sa, în conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) și (1¹) CPC, prin prezentarea înscrisurilor corespunzătoare.

Sub aspectul celor relatate și având în vedere faptul că Anastasia Lupu a semnat și a depus cererea de recurs în interesele Anei-Maria Lupu, fără a dovedi calitatea sa de reprezentant în acest sens, în conformitate cu prevederile 75 alin. (1) și (1¹) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al

Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul inadmisibil, ca fiind depus de o persoană, care nu este în drept să-l declare.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. c), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Ana-Maria Lupu, reprezentată de Anastasia Lupu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Mariana Pitic

Nicolae Craiu